

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА
IV сесія IX скликання

Р І Ш Е Н Н Я

М. П. Додаток

Київ

№ 195/10003

**Про внесення змін до рішення Київської
міської ради від 13.07.2023 № 6880/6921
«Про затвердження переліку об'єктів,
що підлягають усуненню із публічного
простору міста Києва»**

Відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про столицю України – місто-герой Київ», «Про охорону культурної спадщини», «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії», постанови Кабінету Міністрів України від 08 вересня 2004 року № 1181 «Деякі питання спорудження (створення) пам'ятників і монументів», Порядку спорудження (створення) пам'ятників і монументів, затвердженого наказом Державного комітету України з будівництва та архітектури, Міністерства культури і мистецтв України від 30 листопада 2004 року № 231/806, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 грудня 2004 року за № 1588/10187, з метою усунення із публічного простору міста Києва об'єктів, пов'язаних із комуністичним тоталітарним режимом, історією та культурою СРСР, Російської Федерації, які відображають радянські та російські історичні та пропагандистські наративи чи містять недостовірну історичну інформацію, враховуючи рішення Київської міської ради від 14 травня 2022 року № 4587/4628 «Про організаційно-правові заходи щодо усунення пам'ятних об'єктів, пов'язаних з історією і культурою росії та СРСР, з публічного простору міста Києва», Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити зміни до Переліку пам'ятних об'єктів, пов'язаних з історією і культурою Росії та СРСР, які відображають радянські та російські історичні та пропагандистські наративи чи містять недостовірну історичну інформацію, що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва, затвердженого рішенням Київської міської ради від 13 липня 2023 року № 6880/6921, що додаються.

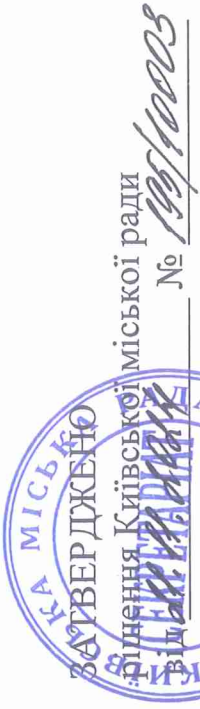
2. Оприлюднити це рішення в установленому законодавством України порядку.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій та постійну комісію Київської міської ради з питань підприємництва, промисловості та міського благоустрою.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

Зміни

до Переліку пам'ятних об'єктів, пов'язаних з історією і культурою Росії та СРСР, які відображають радянські та російські історичні та пропагандистські наративи чи містять недостовірну історичну інформацію, що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва, затвердженого рішенням Київської міської ради від 13 липня 2023 року № 6880/6921

Доповнити Перелік позиціями такого змісту:

№ з/п	Пам'ятник, пам'ятний знак	Адреса	Адміністративний район міста Києва	Обґрунтування
205	Бардіну Івану (меморіальна дошка)	просп. Берестейський, 37, корпус 4 (КПШ)	Солом'янський	
206	Бойченку Олександрю (пам'ятник)	вул. Велика Китаївська, 85 (на території гімназії №59)	Голосіївський	
207	Брама Лук'янівського військового цвинтаря (елементи оздоблення)	вул. Дорогожицька, 8	Шевченківський	
208	Братська могила учасників Жовтневого повстання 1917 року (пам'ятник)	Маріїнський парк (навпроти Маріїнського палацу)	Печерський	
209	«В честь 40-летия освобождения Киева» (меморіальна дошка)	вул. Миколи Закревського, 35-Б (на фасаді школи № 238)	Деснянський	
210	Дніпровській військовій флотилії	вул. Григорія Сковороди, 2 (1 корпус НаУКМА)	Подільський	

	(меморіальна дошка)				
211	Єгунову Костянтину (меморіальна дошка)	вул. Коперника, 8 (на фасаді школі № 101)	Шевченківський		
212	Київській школі ВВС (меморіальна дошка)	вул. Богдана Хмельницького, 16/18 (на фасаді школи № 53)	Шевченківський		
213	Леніну Володимиру (постамент від пам'ятника)	бульв. Тараса Шевченка, 1	Шевченківський		
214	Леніну Володимиру (постамент від пам'ятника)	вул. Якова Гніздовського, 1А	Деснянський		
215	Мельникову Ювеналію (анотаційна дошка)	вул. Юрія Ілленка, 32	Шевченківський		
216	Пам'яті жертв наговських бомбардувань (меморіальна дошка)	вул. Фрометівська, 2 (МАУП)	Голосіївський		
217	Пролетарському повстанню 1905 року (меморіальна дошка)	вул. Жилинська, 107	Шевченківський		
218	Училищу імені Фрунзе (меморіальна дошка)	просп. Берестейський, 55/2 (на КПП)	Солом'янський		
219	Василію Боженку (постамент від пам'ятника)	вул. Казимира Малевича, 107 (перетин з вул. Ковпака)	Голосіївський		
220	Воїнам-чекістам 227 полку військ НКВС СРСР (пам'ятник)	на виїзді до села Калинівка			
221	Громову Михайлу (погруддя)	вул. Героїв Маріуполя 7-Д (в холі ліцею № 227)	Голосіївський		

222	Київський державний історический музей (анотаційна дошка)	вул. Володимирська, 2	Шевченківський
223	Комсомольська алея (меморіальний камінь)	просп. Академіка Глушкова, 40 (територія Інституту кібернетики)	Голосіївський
224	Комсомольцям 1920-х років (постамент від пам'ятника)	просп. Берестейський, 84	Шевченківський
225	Лепсе Івану (постамент від пам'ятника)	бульв. Вацлава Гавела, 16	Солом'янський
226	Острівському Миколі (пам'ятник)	вул. Івана Миколайчука, 9-А (на території гімназії № 191)	Дніпровський
227	Острівському Миколі (постамент від пам'ятника)	парк ім. Миколи Зерова	Солом'янський
228	Техніка у парку «Перемога»	парк «Перемога» просп. Визволителів	Дніпровський
229	Фестивалю советсько-болгарської дружби (пам'ятний камінь)	просп. Академіка Глушкова, 40 (територія Інституту кібернетики)	Голосіївський
230	Макаренку Антону (погруддя)	вул. Львівська, 25 (на території гімназії східних мов)	Святошинський
231	Зірка на даху будинку (елементи оздоблення)	вул. Хрещатик, 25	Печерський
232	Воїнам-інтернаціоналістам (елементи оздоблення)	вул. Лаврська, 19 (на площі)	Печерський
			Вилучити дошку з російськомовною цитатою російського режисера С. Говорухіна, замінити її на дошку українською мовою з присвятою українцям, які

233	Загиблим під час ВВВ з Олександрівської лікарні (елементи оздоблення)	вул. Шовковична, 39/1	Печерський	загинули у ході злочинного військового вторгнення СРСР в Афганістан Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування: 1) викласти текст українською мовою; 2) цифри «1941–1945» замінити на цифри «1939–1945»; 3) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на згадки про «Другу світову війну»
234	Загиблим у ВВВ (елементи оздоблення)	просп. Степана Бандери, 9	Оболонський	Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування: 1) викласти текст українською мовою; 2) цифри «1941–1945» замінити на цифри «1939–1945»; 3) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на згадки про «Другу світову війну»; 4) формулювання «німецько-фашистські загарбники»

235	Загиблим у ВВВ (елементи оздоблення)	Мінська площа	Оболонський	замінити на формулювання «нацистські загарбники» Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування: 1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на згадки про «Другу світову війну»
236	Загиблим у ВВВ (елементи оздоблення)	просл. Берестейський, 100 (на території заводу «Авіант»)	Святошинський	Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування: 1) викласти текст українською мовою; 2) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на згадки про «Другу світову війну»; 3) викласти напис з присвятою співробітникам підприємства, які загинули у роки Другої світової війни, без радянських пропагандистських конотацій
237	Загиблим у ВВВ (елементи оздоблення)	вул. Селянська, 2 (Пуца-Водицький цвинтар)	Оболонський	Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування: 1) викласти текст українською мовою; 2) демонтувати макет ордену Великої Вітчизняної війни

238	Загиблим у ВВВ (елементи оздоблення)	вул. Зрошувальна (Дарницький концтабір)	Дарницький	Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування: 1) викласти текст українською мовою; 2) цифри «1941–1945» замінити на цифри «1939–1945»; 3) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на згадки про «Другу світову війну»
239	Загиблим у ВВВ (меморіальна плита)	вул. Садова, 2 (Тросщина)	Деснянський	Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування: 1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на згадки про «Другу світову війну»; 2) вилучити зображення георгіївської стрічки
240	Загиблим у ВВВ (елементи оздоблення)	Харківське шосе, 52 (Дарницький цвинтар)	Дарницький	Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування. Демонтувати макет ордена Великої Вітчизняної війни
241	Загиблим у ВВВ (пам'ятник)	сквер на розі вул. Каменярів та вул. Круглої	Солом'янський	Зберегти пам'ятник з заміною напису на ньому. Новий напис присвятити пам'яті воїнів, які

242	Загиблим у ВВВ (елементи оздоблення)	Звіринецький цвинтар	Печерський	загинули у роки Другої світової війни
243	Коновалову Михайлу (меморіальна дошка)	просп. Берестейський, 37, корпус 4 (КП)	Солом'янський	Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування: 1) викласти текст українською мовою; 2) цифри «1941–1945» замінити на цифри «1939–1945»; 3) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на згадки про «Другу світову війну»; 4) згадку про «воїнів Радянської армії» замінити на ідеологічно нейтральніше формулювання «воїнам»
244	Корольову Сергію (елементи оздоблення)	вул. Гарматна, 2 (завод Київприлад)	Солом'янський	Зберегти меморіальну дошку. Текст російською мовою замінити на текст українською мовою
245	Курган «Безсмертя» (меморіальна плита)	парк «Перемога»	Дніпровський	Зберегти меморіал Сергію Корольову з заміною усіх російськомовних написів на українськомовні написи Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування з меморіальної плити:

				<p>1) цифри «1941–1945» замінити на цифри «1939–1945»;</p> <p>2) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на згадки про «Другу світову війну»;</p> <p>3) згадку про «фашистських загарбників» замінити на згадку про «нацистських загарбників»</p>
246	Морякам Дніпровської флотилії (інформаційна таблиця)	Лук'янівський цвинтар	Шевченківський	<p>Замінити російськомовний інформаційний стенд на українськомовний інформаційний стенд з сучасним викладом інформації про загиблих у роки Другої світової війни військових Дніпровської флотилії</p>
247	Патону Борису (пам'ятник)	вул. Богдана Хмельницького, 15	Шевченківський	<p>Замінити російськомовний напис на пам'ятнику Борисові Патону на українськомовний напис з сучасним викладом інформації про людину без радянських наративів та елементів пропаганди</p>
248	Композиція «Татьяна» (паркова скульптура)	парк Івана Багряного	Шевченківський	<p>Зберегти паркову скульптуру з вилученням зображення російського письменника та поета Олександра Пушкіна на</p>

				книзі, яку тримає в руках фігура
249	Репіну Іллі (елементи оздоблення)	вул. Терещенківська, 9	Шевченківський	Зберегти пам'ятник, замінити напис російською мовою на напис українською мовою
250	Комплекс пам'ятників радянським воїнам (2 пам'ятники, 6 бюстів разом із постаментами)	в/ч 0987, військове містечко № 161 (на виїзді до Броварів)		Демонтувати 6 (шість) бюстів разом з постаментами. 2 (два) пам'ятники лишити з заміною написів на них. Нові написи присвятити пам'яті воїнів-українців, які загинули у роки Другої світової війни
251	Монограма на в'їзній брамі до лікарні (містить зображення імператорського вензеля Олександра III)	вул. Шовковична, 39/1	Печерський	В'їзна брама не є складовою комплексу лікарні і окремо не перебуває на обліку як пам'ятка або щойно виявлений об'єкт культурної спадщини. Запропоновано здійснити демонтаж монограми

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО